

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد



۲۰۲۰/۰۹/۲۹

پوهندوی آصف بهاند

اوله ليله لوند هينسن

(Ole Lillelund Hansen)

۱۹۴۲ - ۲۰۲۰

ژوند، آثار، مړينه

دويمه او وروستی برخه



Ole Lillelund

forfatter

د اوله مړينه:

په خواشینی سره خبر شوم چې د څو هنرونو او کمالونو خاوند شخصیت، مشهور ډنمارکي شاعر، لیکوال، تصنیف جوړونکی، سندرغاړی، نقاش، ژباړن او انځورگر بناغلی اوله ليله لوند هينسن (Ole Lillelund Hansen) د دوه زره شلم کال د سپتمبر پر دولسمه، د مغزي سکتي په اثر له دې نړۍ څخه وکوچید.

ما (آصف بهاند) دوه ځلي بناغلی اوله ليله لوند هينسن (Ole Lillelund Hansen) په کوپنهاگن کې د افغانانو په فرهنگي محافظو کې د لنډو شیبو له پاره لیدلی و، خو له اثارو او شخصي ځانگړونو سره یې د هغو دوستانو د روایاتو له مخې تر یوې اندازې اشنا وم چې له ده سره نږدې پاتې شوي او فرهنگي اړیکې یې ورسره درلودې چې یو په کې د پښتو ژبې وتلی شاعر او لیکوال بناغلی عبدالملک بېکسیار دی. په یوه فرهنگي غونډه کې بېکسیار صاحب په ډېر لنډه شیبه کې یو ملنگ ته ورته سړی راته معرفي کړ:

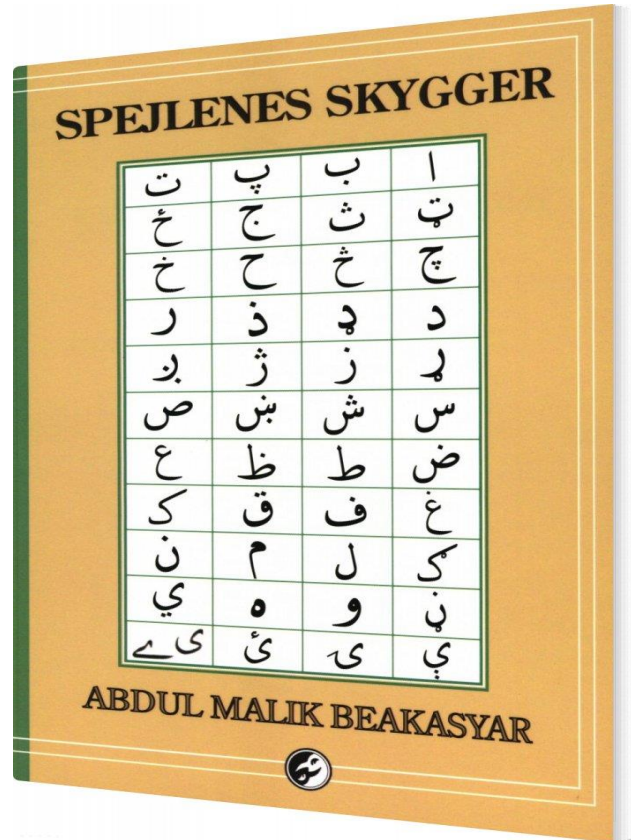
استاده دا هماغه ډنمارکی شاعر، لیکوال او فرهنگي دی چې ما د ده په غیاب کې، دی تاسو ته معرفي کړی و؛ خو له بده مرغه چې په یاد محفل کې د وخت د نشتوالي په وجه مو ډېرې خبرې ونشوې کړای. او اوس دا دی د ده د نه شتون ویر سره مخ یو او تر خولو آهونه باسو.

د پاڼو شمیره: له 1 تر 5

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلینکي د لیکنيزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په خیر و لولئ

ده له افغانستان، افغانانو او په ځانگړي ډول له پښتو ژبې او پښتنو سره ځانگړي مينه درلوده، افغانستان ته يې سفرونه کړي وو او تر هر څه مهمه دا چې د بېکسيار صاحب شعرونه يې له پښتو ژبې څخه ډنمارکي ژبې ته ژباړلي وو او نوم يې ورته «د هندارو سپوري» (Spejlenes skygger) ايښی و چې په دوه زره لسم کال کې چاپ او خپور شوی دی.



مور افغانان لکه تل، د اوله مرگ ته هم «وش، وای» کوو، چې هېڅ مو نه ترلاسه کېږي. اړینه خو دا وه چې مور ډنمارک مېشتو فرهنگیانو د اوله درناوی او لمانځنه، د ده په ژوندیني کړي وای.

اوس مو چې اوله له لاسه ووت، باید چې د ده د ترسره کړيو کارونو یادونه او درناوی وکړو. څنگه چې زمور شاعر یار عبدالملک بېکسيار له اوله سره نږدې فرهنگي اړیکي درلودل، د همدې له مخې ما د اوله د مړیني او ویر په شپو ورځو کې له بېکسيار صاحب نه هیله وکړه چې د اوله ټول هغه خاطرات چې د ده په یاد دي، باید په تفصیل سره ولیکي، له یوې خوا به مو د خدای بښلي اوله حق تر یوې اندازې وراډا کړی وي او له بلې خوا به مو له افغانستان څخه دباندې د خپل ادب یو څپرکی خپلو هېواد والو او لوستونکو ته په مخکې ایښی وي او په دې ډول به مو د خپل ادب او فرهنگ له پاره د قدر وړ یاداشتونه او مواد برابر کړي وي.

ما ته که د اوله د ژوند او ناچاپ آثارو په باب نور مواد په لاس راغلل او یا د اوله په باب د بېکسيار صاحب یاداشتونه چاپ او خپاره شول؛ زه به یې د یوې جلا مقالې په چوکاټ کې له خپلو تبصرو او نظریاتو سره مل خپاره کړم.

د اوله پر مړیني باندې د افغانانو غبرگونونه:

د اوله ليله لوند هیښن پر مړیني باندې مي لومړنی غبرگون د خور غږي سندرغاړي او شاعر ښاغلي عیسی بهرام په فیسبوک پاڼه کې، د اوله پر مړیني د ده خپلي خبرې ترسترگو شوې، دا یې متن دی:

«د اوله لیلبلوند مړیني ډېر خواشیني کړم،

اوله یو ډنمارکي شاعر او لیکوال و د افغانانو د فرهنگ او ادب سره یې ډېره مينه درلوده تل یې زمور په فرهنگي او کلتوري غونډو کې گډون کولو مهربانه او د مینې ډک زړه یې لرلو.

د پاڼو شمیره: له 2 تر 5

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزې بنې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په څیر و لولئ

د رحمان بابا اشعار يې ډېر خوښ ول او د عبدالملک بيکسيار صيب ډېر اشعار يې ډنمارکي ژبې ته ژباړلي ول.
اولا به تل د پانوس د پتنگانو په زرونو کې ژوندی وي.

د اولاد کورنۍ او گران ورور استاد عبدالملک بيکسيار صيب سره په دې غم کې ځان شريک گنم»

د اولاد پر مړينې باندې بل غبرگون د ښاغلي ممتاز ارمان و چې د بيکسيار په پاڼه کې مې تر سترگو شو، چې زه يې کټ مټ را اخلم. ارمان صاحب **داسې** ليکلي وو:

«دخوشحال ، تپې او رباب ملگری ومړ

=====

نوموتی ډنمارکی شاعر ، تصنيف ليکونکی ، ژباړن او گړخندوی ، اوله ليله لوند Ole Lillelund ، دهغې ناروغی له امله چې په دې وروستيو څو کلونو کې يې رنخواه ، دروان ۲۰۲۰ کال د سپتمبر په دولسمه ، د نهه اويا کالو په عمر ومړ.

اروا دې يې ښاده او ياد دې تلپاتې وي

فقيد اوله ليله لوند د افغانانو - پښتنو ، دهغوی د ژوندود او فرهنگي ارزښتونو سره ځانگړی مينه او خواخوږي درلوده. کابل ، هرات ، کندهار ، ننگرهار ، مزار ، پېښور ، سوات او ډير ته تللی راغلی او دلروبرافغان هيواد په ډېرو کلو او بانډو کې بلد و.

د افغان شاعر و ليکوال عبدالملک بيکسيار سره يې په لومړۍ ليدنه او پېژندگلو کې څرگنده کړې وه چې: " خوشحال خان ، تپه او رباب پېژنم . "

فقيد اوله ليله لوند دخپلې مورنۍ ژبې - ډنمارکی برسېره په انگليسي ، ماليشيايي ، نيپالي او د هغو په ځينو خپلوانو سيمه ايزو ژبو پوهيده.

نوموړي دکوښانگن په پوهنتون کې داسيا په څانگه کې داسيستان پروفيسور په توگه کار کړی و. د ډنمارک دليکوالو او هنرمندانو ددواړو ټولنو خوځنده او نوښتگر غړی و.

د فقيد اوله ليله لوند لاندې اثار چاپ او خپاره شوي دي:

- يو دهايکو گانو جونگ - په ډنمارکي ژبه.

- يوه د تصنيفونو ټولگه - په انگليسي ژبه .

- د تصنيفونو يو جونگ - په ډنمارکي ژبه.

- ديارلس دشعرونو مجموعې - په ډنمارکي ژبه.

ژباړې:

- دشعرونو يو جونگ ، له نيپالي څخه ډنمارکي ته.

- د ماشوم ادبياتو اړوند يو نثري اثر ، له نيپالي څخه ډنمارکي ته.

- دافغان شاعر عبدالملک بيکسيار د شعرونو غورچاڼ چې شاوخوا اويا شعرونه لري، له پښتو ډنمارکي ته. د بيکسيار او اوله گډ کار.

- د ډنمارکي ښوونځيو د نصاب دادبياتو دمرستندوی کتاب له پاره د ارواښاد استاد محمدصديق پسرلي او پيرمحمد کاروان دشعرونو ژباړه . د بيکسيار او اوله ليله لوند گډکار .

- دشلو تنو پښتو شاعرانو د شعرونو دغورچاڼ ژباړه . د بيکسيار او فقيداوله گډ کار چې دا پروژه د فقيد اوله دناروغی له امله نابشپړه پاتې شوه، خو ددغه غورچاڼ يوشمېر ډنمارکی شوي شعرونه په ځينو ادبي خپرونو کې خپاره شوي دي .

دا لنډه تنگه ليکنه اوس سمدلاسه د فقيد د ژوندوفن دقدرداني په پار ترسره شوې ده ، دهغه دژوندوکار په باب يوه بشپړه څېړنه نه شي گڼل کېدای.»

د ۲۰۲۰ ام کال د سپتمبر پر پنځلسمه د اوله د وير په لړ کې مې په **فيسبوک** کې پر دغه ډنمارکي متن سترگې ولگېدې:»

Vores højst elskede poetiske godfather, altafgørende mentor for flere generationer af frie digtere og kunstnere, Danmarks sidste beatpoet i den fulde betydning af ordet, Ole Lillelund, har forladt sit fysiske legeme og er fløjet videre til de nye verdener han har ladet os ane i sin digtning.

د پانو شميره: له 3 تر 5

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دليکنې د ليکنيزې بني پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په ځير و لولئ

Han vil aldrig forlade vores hjerter eller vores minder og denne lørdag samles vi for at huske på alle de fantastiske skatte han har givet os i form af oplevelser, kunst og kærlighed.

Ole bisættes fra den buddhistiske afdeling af Bispebjerg Kirkegård lørdag 19. september fra kl. 9.30 og fra klokken 14 og resten af dagen er du velkommen i Det Poetiske Bureau hvor vi giver en bid brød og lytter til Oles yndlingsmusik.

Forlaget giver en personlig gave til alle fremmødte i form af et gratis eksemplar af én af Oles bøger.

Se mindre Litteratur»

ما (أصف بهاند) يې پښتو ژبې ته د يوې برخې ازاده ژباړه وکړه چې دا يې متن دی:

«زموږ د پلار په څېر مهربان، تر ټولو گران شاعرانه سرپرست، د ازادو شاعرانو او هنرمندانو د څو نسلونو له پاره ډېر مهم ښوونکی، د کلمې په ريښتيني مانا سره د ډنمارک وروستی تصنیف جوړونکی ليریک شاعر، اوله ليله لوند (Ole Lillelund) خپل کالبوت پرېښود او د نوي نړۍ پر لوري وروالوت.

هغه به هېڅکله زموږ له زړونو او يادونو نه ونوزي، موږ په راتلونکي شنبې، سره ټولېږو چې د هغه حيرانونکی ميراث چې د شاعرانه تجربو، هنر او مينې په قالب کې يې موږ ته پرېښی دی، بيا ياد او را په زړه کړو. موږ شنبه د سپتمبر پر نولسمه د «Bispebjerg» په هديره کې سره ټولېږو چې د مراسمو په ترڅ کې څو شپې د Ole Lillelund د خوښې وړ موسيقي ته غوږ شو.

د اوله د کتابونو خپرندويه ټولنه به د هغه يو کتاب ټولو حاضرينو ته ور ډالی کړي.»

کله چې د اوله ژوند، اثار او کړي کارونه څوک تر نظر تېر کړي، ښکاره به شي چې اوله څومره ډنمارکيانو او اروپايانو ته د افغانستان، پښتو ژبې، پښتو ادبياتو او پښتني کولتور په ورپېژندولو کې رول درلود. ده افغانستان ته سفرونه کړي وو، سر بېره له دې چې پښتو ژبه يې د ژباړې تر بریده زده کړې وه، دلته په اروپا کې، په ډنمارک کې به يې کله - کله په رسمي غونډو کې پښتني جامي اغوستي او پښتني څپلی به يې پښو کولي:



په دې عکس کې اوله پښتني جامي په تن، پښتني څپلی په پښو
په داسې حال کې ليدل کېږي چې د ۲۰۱۴م کال په جولای کې
په «Indvandrermuseet» موزيم کې د بيکسيار د شعرونو او هنر معرفي کوي.

د پاڼو شمېره: له 4 تر 5

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دلپکنې د ليکنيزې ښې پازوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليزولو مخکې په څير و لولئ

دواړو شاعرانو اوله او بېکسيار کله، کله گډ کارونه هم کړي دي يعنې په ژباړو کې يې يو له بل سره مرستې کړې دي، خو داسې هم شوي دي چې بيا په مستقل ډول يې يو د بل شعرونه هم خپلو مورنيو ژبو ته ژباړلي دي.

بېکسيار د اوله د يوشعر ژباړه کړې ده او له ډنمارکي ژبې نه يې پښتو ته اړولی دی، دا يې له يوه يادداشت سره د هغه شعر متن دی:

«زما د نږدې ډنمارکي دوست شاعر Ole Lillelund د يوه شعر ژباړه:

توري په سختی راځي

توري په خنډ راځي

توري اسانه راځي

خو کوم؟

توري په پراوونو راځي

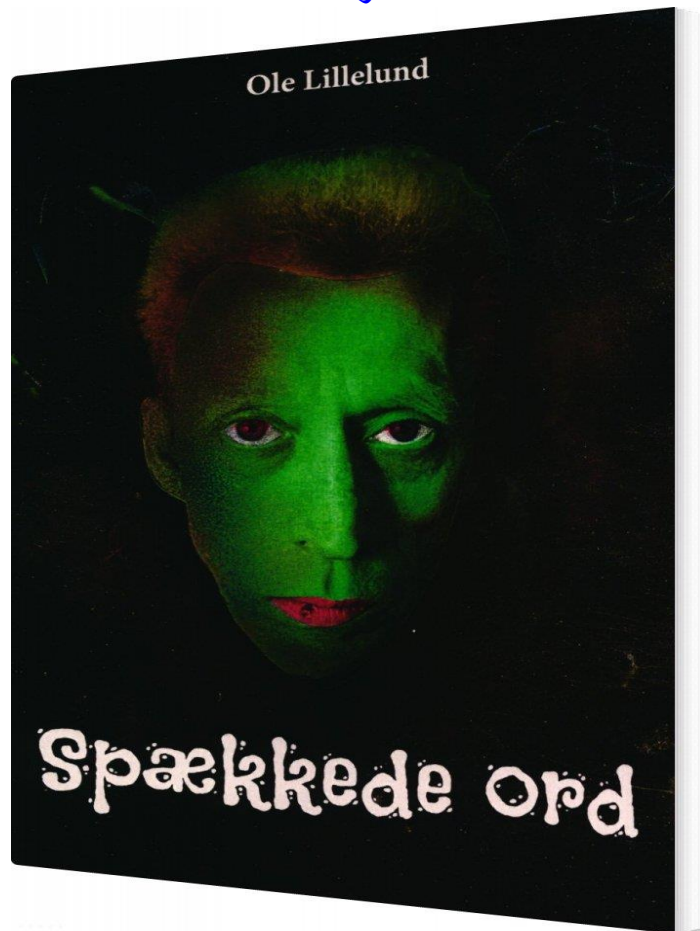
خو ولې؟

توري راځي

او راځي

او راځي

«او»



د پاڼو شمېره: له 5 تر 5

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دلېکنې د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په ځير و لولئ